

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH**

Zemědělská fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2013

Kristýna Vejšická

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA**

Studijní program: B4131 Zemědělství

Studijní obor: Trvale udržitelné systémy hospodaření v krajině

Katedra: Katedra aplikovaných rostlinných biotechnologií

Vedoucí katedry: prof. Ing. Jan Moudrý, CSc.

**Aktualizace bonitovaných půdně ekologických jednotek
v rámci projekce komplexní pozemkové úpravy**

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Radka Váchalová Ph.D.

Vypracovala: Kristýna Vejšická

České Budějovice Duben 2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kristýna VEJŠICKÁ**
Osobní číslo: **Z10426**
Studijní program: **B4131 Zemědělství**
Studijní obor: **Trvale udržitelné systémy hospodaření v krajině**
Název tématu: **Aktualizace BPEJ v rámci projekce KPÚ**
Zadávací katedra: **Katedra aplikovaných rostlinných biotechnologií**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Osnova:

Literární rešerše. Vymezeny budou základní pojmy z oblasti aktualizace BPEJ v rámci projekce KPÚ.

Cíl práce. Využití výsledků aktualizace BPEJ k výběru půd vhodných pro projektování společných zařízení.

Materiál. Katastrální území Roudné, Vidov, Plav.

Metody. Metodický postup pro aktualizaci BPEJ. Obecné zásady aktualizace. Principy bonitace a oceňování půd. Hodnocení vybraných lokalit před a po aktualizaci BPEJ v uvedených katastrálních územích. Popis změn průběhu linií BPEJ ve vybraných lokalitách. Popis půdních horizontů. Vybrané plochy pro společná zařízení, popřípadě projekty SZ.

Výsledky a diskuse. Vyhodnocení vybraných půd pro společná zařízení z hlediska ekologické stability území a z hlediska základních cen zemědělských pozemků podle BPEJ.

Závěr. Shrnuty budou nejvýznamnější poznatky z řešení, včetně doporučení.

Literatura

Přílohy

Ke zpracování bakalářské práce využijte skriptu Technika zpracování bakalářských a diplomových prací (Kareš, J., Vaněček, D., Burešová, M., 2007) a Práce s VTI (Milota, J., Nýdl., V., 1996).

Rozsah grafických prací: dle potřeby
Rozsah pracovní zprávy: 20 - 40 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

- Janeček, M. **Pozemkové úpravy se zaměřením na bonitaci a pedologii.** Institut pro místní správu Praha, 1999. ISSN 0231-9470.
Klečka, M. a kol. *Bonitace čs. zemědělských půd a směry jejich využití. 1 - 5 díl.* MZVŽ Praha, 1984.
Mašát, K. a kol. *Metodika vyměřování a mapování BPEJ.* VUMOP Praha 5 - Zbraslav, 2002. ISBN 80-238-9095-6.
Němec, J. a kol. *Podklady pro novelizaci úředních cen zemědělské půdy. Pracovní podklad k funkčnímu úkolu MZe ČR č. 4251/97,* VÚZE Praha 1997, s. 1 - 102.
Němeček, J. *Jednotná klasifikace půd.* Rostlinná výroba (Planet Production), s. 327-328. ISSN 0370-663X, 48, (7).
Němeček, J. *Vývoj nomenklatury půd v České republice.* Rostlinná výroba, s. 376. ISSN 0370-663X, 48, (8).
Němeček, J. a kol. *Taxonomický klasifikační systém půd ČR,* ISBN 80-238-8061-6, 2001.
Němeček, J. a Mašát, K. a Tomášová, Z. *Metodika vymezení a mapování bonitovaných půdně ekologických jednotek. 1. vydání,* ČZU Praha, 2002. ISBN 80-238-9095-6.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Radka Váchalová, Ph.D.**
Katedra aplikovaných rostlinných biotechnologií

Datum zadání bakalářské práce: **17. února 2012**
Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2013**

Ing. Karel Suchý, Ph.D.

proděkan pověřený vedením ZF

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
studijní oddělení
Studená 13
370 05 České Budějovice

prof. Ing. Jan, st. Moudrý, CSc.

vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 15. března 2012

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské – diplomové práce, a to v nezkrácené podobě (v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Zemědělskou fakultou JU) elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích

Kristýna Vejšická

.....

PODĚKOVÁNÍ

Chtěla bych mnohokrát poděkovat paní Ing. Radce Novaes Váchalové, Ph.D. za vedení a odbornou pomoc při zpracování této bakalářské práce. Dále také zaměstnancům Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy a zaměstnancům Ústředního pozemkového úřadu v Českých Budějovicích za jejich ochotnou spolupráci a poskytnutí odborných materiálů a informací.

Anotace

V dnešní technické a průmyslově rychle pokrokové době by se lidé měli zaměřit na to, aby se při výstavbě budov, silnic a dálnic dbalo na udržení kvality krajiny. Proto je důležité využívat bonitování půdně ekologických jednotek a to i v rámci komplexních pozemkových úprav. Jejich nedílnou součástí je plán společných zařízení. V konkrétně vybraných katastrálních územích Roudné, Vidov, Plav je nastíněno, jak je bonitování půdně ekologických jednotek a komplexních pozemkových úprav důležité a nepostradatelné pro zachování krajiny budoucím generacím.

Klíčová slova:

bonitovaná půdně ekologická jednotka, komplexní pozemková úprava, společná zařízení

Annotation

In today's technical and industrial fast developing time people should focus on keeping the quality of landscape when buildings, roads and motorways are to be built. Therefore, it is important to take advantage of ecological land improvement and to do so even within complex land adaptations. An integral part of this is a plan of common facilities. In these chosen cadastral land parts - Roudné, Vidov and Plav here is outlined how the improvement of ecological land and complex land adaptations are inevitable to preserve the landscape for next generations.

Keywords:

Ecological land improvement, complex land solution, common facilities

Obsah:

1.	Úvod	10
2.	Literární přehled	11
2.1	Pozemkové úpravy a tvorba krajiny	11
2.1.1	Účel a formy pozemkových úprav	12
2.1.2	Jednoduchá pozemková úprava (JPÚ)	12
2.1.3	Komplexní pozemková úprava (KPÚ)	13
2.2	Průzkum ekologické stability území	14
2.2.1	Územní systém ekologické stability (ÚSES)	14
2.2.2	Kostra ekologické stability (KES)	15
2.3	Společná zařízení a jejich projekce	15
2.3.1	Obsah plánu společných zařízení	16
2.4	Oceňování půd a principy bonitace	17
2.4.1	Úřední cena zemědělské půdy	17
2.4.2	Tržní cena zemědělské půdy	18
2.5	Bonitovaná půdně ekologická jednotka (BPEJ)	20
2.5.1	Metodický postup pro aktualizaci BPEJ	22
2.5.2	Obecné zásady aktualizace BPEJ	22
2.5.3	Důvody pro aktualizaci BPEJ před zahájením KPÚ	23
2.6	Využití výsledků aktualizace BPEJ pro projektování KPÚ	24
2.6.1	Návrh nového uspořádání pozemků	25
2.6.2	Výběr vhodných půd pro společná zařízení	26

2.6.3	Náklady na společná zařízení	27
3.	Cíl práce	29
4.	Materiál a metody	29
4.1	Katastrální území Roudné, Vidov, Plav	29
4.1.1	Aktualizace BPEJ v k.ú. Roudné, Vidov, Plav	34
4.1.2	Projekty PÚ v k.ú. Roudné, Vidov, Plav	35
5.	Vybrané lokality před a po aktualizaci BPEJ v jednotlivých k.ú.	35
5.1	Popis půdních horizontů	41
5.2	Vybrané plochy pro návrh a realizaci SZ	44
5.3	Z hlediska ekologické stability území	45
5.4	Z hlediska základních cen zemědělských pozemků podle BPEJ	48
6.	Výsledky a diskuze	49
7.	Závěr	50
8.	Seznam použité literatury	52
9.	Seznam použitých zkratk	54
10.	Seznam obrázků a tabulek	55

1. Úvod

Ve své bakalářské práci jsem se zaměřila na využití aktualizace bonitovaných půdně ekologických jednotek (BPEJ) v rámci zpracování projektů komplexních pozemkových úprav (KPÚ). Dané téma jsem si vybrala z důvodu, že půda patří mezi základní složky životního prostředí a je neobnovitelným přírodním zdrojem, který má schopnost rychle degradovat, ale proces regenerace a tvorby půdy probíhá velmi pomalu. Proto se ochrana půdy stala jedním z hlavních úkolů ochrany přírody a právem je na ní kladen značný důraz i v nových koncepcích zemědělské politiky států Evropské unie.

Teoretická část práce je rozdělena na několik částí, ve kterých se formou již publikovaných odborných textů zabývám především vybranými bonitovanými půdně ekologickými jednotkami (BPEJ) a Komplexní pozemkovou úpravou (KPÚ). Je přirozené, že aktualizace bonitovaných půdně ekologických jednotek se musí provádět opakovaně, neboť ke změnám na základě přírodních vlivů, ale také i lidským zásahem, dochází neustále. Při projektování komplexních pozemkových úprav by se proto měl klást důraz na využití těchto podkladů a podkladů jako je ÚSES (územní systém ekologické stability) a KES (kostra ekologické stability), k ochraně a zlepšení krajiny, o kterých se zde okrajově zmiňuji. Dále v této bakalářské práci nastíním způsob výběru vhodných půd pro některá navržená společná zařízení na základě porovnání původních a aktualizovaných bonitovaných půdně ekologických jednotek.

K vyhodnocení jsem vybrala lokalitu v nivě řeky Malše, jižně od Českých Budějovic, prostorově vymezenou na katastrálním území Roudné, Vidov, Plav s využitím aktualizace bonitovaných půdně ekologických jednotek (BPEJ) a komplexní pozemkové úpravy (KPÚ).

2. Literární přehled

2.1 Pozemkové úpravy a tvorba krajiny

Krajina v České republice prošla vlivem a působením člověka složitým vývojem, na kterém se podepsaly střídající se politické a hospodářské vlivy. V důsledku velkoplošného obdělávání půdy pak došlo k zániku polních cest, přirozených liniových prvků a dalších přírodních a krajino tvorných elementů. Neudržované a nerespektované vlastnictví pozemků způsobilo, že původní vlastnické parcely dosud evidované v Katastru nemovitostí České republiky neodpovídají skutečnému stavu v terénu. (www.eagri.cz)

Od roku 1991 probíhá proces pozemkových úprav v souladu se zákonem č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech. Od 1.1.2003 nabyl účinnosti nový zákon o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech č. 139/2002 Sb. V rámci úprav pozemků se uspořádávají majetková práva k pozemkům, dochází k prostorovým a funkčním změnám parcel, jež se slučují nebo rozdělují, je zajišťován přístup k nim a jsou stanovovány jejich hranice. Proces pozemkových úprav vytváří podmínky pro zvyšování ekologické stability krajiny. (Němec, 2004)

Na území České republiky převládá typ zemědělské krajiny. Krajinná matrice je tvořena zemědělsky využívanými plochami – agroekosystémy, především ornou půdou, kde struktura, funkce a dynamika je plně ovládaná a řízena lidskými zásahy.

Agroekosystémy jsou značně odlišné od přirozených ekosystémů a vyznačují se zejména:

- dodatečnými vnějšími energetickými vstupy
- výrazným snížením biodiversity
- selekcí dominantních produkčních druhů
- juvenilními sukcesními stádii – antropogenní disklimax
- značným antropickým zatížením s dominantní úlohou člověka
- omezením samoregulačních procesů a snížením své stability

Stávající fragmentaci a ekologickou nestabilitu zemědělské krajiny je možné v současné době řešit především snížením antropického tlaku na krajinu. Toho lze dosáhnout jak optimalizací krajinné struktury – strukturální stránka ekologické stabilizace (optimální rozmístění ekosystémů v krajině), tak funkční stabilizací zemědělské krajiny, tedy samotným způsobem hospodaření. Těžištěm funkční stabilizace zemědělské krajiny se proto musí stát samotné hospodaření v její matici, tj. na zemědělsky využívaných plochách obsazených agroekosystémy. Teoretickým východiskem je idea v pojetí trvale udržitelného zemědělství.

Výše uvedené zásady lze v obecné rovině na úrovni příslušných krajinných jednotek vymezit a definovat prostřednictvím sledování a hodnocení látkových a energetických toků v nich probíhající a zpracováním na ně navazujících bilancí. (Demo, Jureková, Húska, 2011)

2.1.1 Účel a formy pozemkových úprav

Úlohou pozemkových úprav je vytvoření podmínek pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodního hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny. Nedílnou a přímo ze zákona vyplívající součástí každého návrhu pozemkových úprav je totiž tzv. „plán společných zařízení“, který tvoří nově navržené i rekonstruované polní a lesní cesty, systémy vodohospodářských a protierozních opatření i místní územní systémy ekologické stability. Realizace těchto plánů společných zařízení tedy představuje nové cesty, rybníky a zeleň v krajině, omezení eroze i protipovodňovou ochranu obcí a sídel. (Vopravil, 2009-2011)

2.1.2 Jednoduchá pozemková úprava (JPÚ)

Jednoduché pozemkové úpravy jsou navrhovány k urychlenému vytvoření půdně ucelených hospodářských jednotek. Náplň je tvořena dle vyhlášky s možností doplňků či výjimek (§ 1, odst. 4, 5), daných (OPÚ) okresních pozemkových úřadů.

Jednoduchými pozemkovými úpravami se rozumí i upřesnění nebo rekonstrukce přidělů půdy přidělené ve smyslu dekretů prezidenta republiky č. 12/45 Sb. a č. 28/45 Sb., zákona č. 142/47 Sb. a č. 46/48 Sb.

Typy jednoduchých pozemkových úprav jsou označeny podle charakteristiky způsobů řešení technické a legislativní problematiky:

- JPÚ typu zatímního užívání (stupeň přechodný)
- JPÚ typu časově omezeného nájmu (stupeň přechodný)
- JPÚ typu ostatních – vytyčení pozemku v původních hranicích s výměnou vlastnických práv (stupně konečné).

Nejčastěji používaným typem jednoduché pozemkové úpravy je jednoduchá pozemková úprava typu zatímního užívání, která je přechodným stupněm pozemkové úpravy, využívaným v průběhu standartních jednoduchých či komplexních pozemkových úprav po zahájení řízení o pozemkových úpravách. Cílem je urychlené vytvoření půdně ucelených hospodářských jednotek a jejich přidělení vlastníkům pozemků do zatímního užívání, bez změny vlastnictví k přiděleným pozemkům. Pozemky takto přiděluje pozemkový úřad na dobu nejdéle do ukončení komplexních pozemkových úprav nebo do konečného vyřešení vlastnických práv jednoduchou pozemkovou úpravou s výměnou vlastnických práv. (Janeček, a další, 1994)

2.1.3 Komplexní pozemková úprava (KPÚ)

Tato forma pozemkových úprav sleduje komplexní prostorové a funkční uspořádání pozemků z vlastnických práv k nim a v souvislosti s tím řešení vodohospodářských a dopravních poměrů, opatření na ochranu a tvorbu životního prostředí. Zabezpečuje se jimi protierozní ochrana, systémy ekologické stability krajiny, provázanost území, vazby na investiční výstavbu, programy obnovy vesnice a další celospolečenské zájmy v území.

Důležitým posláním KPÚ je vedle uspořádání vlastnických práv a s nimi souvisejících věcných břemen, zastavení devastace zemědělského půdního fondu

a obnova produkčního potenciálu zemědělsky využívané krajiny v návaznosti na vhodnou organizaci hospodaření vytvořením půdně ucelených hospodářských jednotek, které by měly umožnit rozvoj různých forem zemědělské činnosti a jejího racionálního provozu. Lze toho docílit novým polohovým uspořádáním pozemků, zabezpečením jejich přístupnosti a jejich scelení. Jde o scelování rozdrobených pozemků jednotlivých vlastníků a nikoliv o další zvětšování bloků zemědělské půdy. Spíše naopak, bude třeba dnešní bloky rozdělit z důvodu protierozní ochrany a obnovy vlastnických práv i ekologické stability. Je nutno respektovat územní plánování, dopravní poměry a vodohospodářské požadavky na tvorbu a ochranu životního prostředí. (Mezera, Střítecký, Papoušek, 1993)

2.2 Průzkum ekologické stability území

Pokud byl v daném území zpracován a vyhodnocen průzkum podle metodiky (203) – je-li k dispozici na referátu ŽP (životního prostředí) OkÚ (okresní úřadu), využijí se tyto výsledky při průzkumu prováděném v rámci KPÚ tak, že se výsledky mapování pouze ověří nebo doplní. Daná metodika představuje jednoduše využitelný postup, který umožní základní ekologický průzkum a jeho vyhodnocení a lze ji použít i v případech, kdy mapování krajiny ještě nebylo provedeno. (Dumbrovský, Mezera, a další, 2000)

2.2.1 Územní systém ekologické stability ÚSES

Jedním z hlavních nástrojů zvyšování ekologické stability krajiny je ÚSES. Zákonem (6) je definován jako vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Prvky ÚSES jsou biocentra, biokoridory a interakční prvky. Generely ÚSES jsou povinnou součástí územně plánovací dokumentace (ÚPD) a jsou schvalovány v závazné části územního plánu. ÚSES jsou také povinnou částí KPÚ. Cílem ÚSES je zejména:

- vytvoření sítě relativně ekologicky stabilních území, ovlivňujících příznivě okolí, ekologicky méně stabilní krajinu

- zachování nebo znovuoobnovení přirozeného genofondu krajiny
- zachování či podpoření rozmanitosti původních biologických druhů a jejich společenstev (biodiversity).

Optimální prostorové a funkční uspořádání ÚSES v rámci KPÚ lze do určité míry přizpůsobovat potřebám protierozní ochrany půdy a přístupnosti pozemků a jejich uspořádání, pokud nebude narušena nebo omezena prvořadá ekologická funkce ÚSES. (Dumbrovský, Mezera, a další, 2000)

2.2.2 Kostra ekologické stability KES

Kostra ekologické stability je soubor ekologicky významných relativně stabilních krajinných segmentů (vegetačních formací), které mají zásadní význam pro tvorbu ÚSES. Legislativní ochrana ekologicky významných segmentů krajiny dle zákona (6) je umožněna registrací v kategorii významný krajinný prvek VKP, přírodních parků nebo zvláště chráněných území.

Podle citovaného zákona jsou VKP: lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy, mokřady. Dále sem patří další části krajiny, které jsou jako VKP zaregistrovány, např. TTP trvalý travní porost, skalní útvary, remízy aj. Ve vztahu k ekologické stabilitě mají zásadní význam pouze trvalé vegetační formace, a to především lesy, které tvoří základ ekologické stability, dále TTP, zvláště mají-li přirozený nebo přírodně blízký charakter. Ekostabilizující a krajino tvornou funkci plní i břehové porosty vodních toků a doprovodné porosty komunikací i jiných liniových prvků. Tuto funkci mohou plnit i sady, zahrady, zeleň aj. (Dumbrovský, Mezera, Střítecký, 2004)

2.3 Společná zařízení a jejich projekce

Plán společných zařízení vychází z průzkumu a analýz území a navazuje na předchozí projekty, studie a činnosti provedené v zájmovém území. Jeden z hlavních cílů pozemkové úpravy je vytvořit podmínky pro hospodaření na pozemcích tak, aby byly uspokojeny potřeby vlastníků (uživatelů) a rovněž aby byla zabezpečena

ochrana půdy a krajiny vhodným systémem ochranných opatření. Navrhovaná opatření nelze pojímat izolovaně, ale jejich funkce se navzájem prolínají a doplňují. Cílem zpracovatele je navrhnout společná zařízení tak, aby jednotlivé funkce byly v optimálních vazbách. Například některé cesty, vhodně navržené, odvodněné a zpevněné, mohou plnit funkci protierozní, rovněž tak prvky ÚSES navržené tak, aby působily i proti vodní či větrné erozi, budou mít jistě větší význam než jednoúčelově navržený krajínovotvorný prvek.

- opatření slouží ke zpřístupnění pozemků jako polní nebo lesní cesty, mostky, propustky, brody, železniční přejezdy a podobně
- protierozní opatření pro ochranu půdního fondu jako protierozní meze, průlehy, zasakovací pásy, záchytné příkopy, terasy, větrolamy, zatravnění, zalesnění
- vodohospodářská opatření slouží k neškodnému odvedení povrchových vod a ochraně území před záplavami jako nádrž, rybníky, úpravy toků, odvodnění ochranné hráze, suché poldry
- opatření ochrany a tvorby životního prostředí, zvýšení ekologické stability jako místní ÚSES, doplnění, případně odstranění zeleně a terénní úpravy a podobně. (Podhrázská, a další, 2006)

2.3.1 Obsah plánu společných zařízení

- technická zpráva (zásady řešení plánu společných zařízení, současný stav a návrh plánu ÚSES, staveb a jiných opatření k ochraně ZPF, přístupnosti pozemků, úpravě vodohospodářských poměrů – odst. 9.1 až 9.8., výpočty, tabulky)
- soupis změn druhů pozemků
- přehled nároků na půdní fond pro jednotlivá společná zařízení
- doklady (doklady o projednání aj.)
- mapová část - přehledná mapa 1:10000, mapa průzkumu s výškopisem 1:2000 – 1:5000, mapa návrhu společných zařízení s výškopisem 1:2000 – 1:5000. (Dumbrovský, Mezera, a další, 2000)

2.4 Oceňování půd a principy bonitace

Aktualizace oceňování zemědělské půdy podle výsledků nové bonitace zemědělského půdního fondu měla probíhat v závislosti na průběhu restrukturalizace zemědělství, vývoji na trhu zemědělských komodit a trhu půdy. Od roku 1993, kdy byla provedena poslední aktualizace úředních cen zemědělské půdy, do roku 1997, kdy byly zahájeny další práce na aktualizaci úředních cen zemědělské půdy (Němec, 1996), došlo k významným změnám ve struktuře zemědělské produkce, využití zemědělského půdního fondu a ekonomických podmínkách rozvoje zemědělství v České republice, tato změna pokračovala i v následujícím období. (Němec, 2001)

Výchozím oceňovacím předpisem pro oceňování půdy a ostatního majetku je zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), který nabyl účinnosti 1. ledna 1998. Zákon o oceňování majetku je široce koncipovaným předpisem, který upravuje způsoby oceňování věcí, práv a jiných majetkových hodnot a služeb pro fiskální potřeby.

Fiskální potřeby jsou:

- úpravami daně z nemovitostí (zákon č. 338/1992 Sb., v pozdějším znění)
- stanovení náhrad při vyvlastnění staveb, pozemků, porostů a práv k nim
- při stanovení výchozí prodejní ceny zemědělské půdy ve vlastnictví státu (zákon č. 95/1999 Sb., v pozdějším znění)
- při směně pozemků v případě provádění pozemkových úprav podle zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech. (Němec, Štolbová, Vrbová, 2006)

2.4.1 Úřední cena zemědělské půdy

V podmínkách úplného tržního hospodářství půda podléhá i přes své specifické vlastnosti působení tržních sil, tj. nabídky a poptávky, a je tudíž běžným předmětem směny, prodeje a koupě. Půda se stává zbožím a jako každé zboží musí mít svou cenu vyjádřenou v penězích.

Úřední ceny zemědělské půdy byly zpracovány po analýze praktických i teoretických postupů oceňování půdy ve vyspělých zemích s tržní ekonomikou a s využitím výsledků nové bonitace českého zemědělského půdního fondu.

Využití nové bonitace českého zemědělského půdního fondu vytvořilo předpoklad, že úřední ceny zemědělské půdy budou dostatečně objektivně vyjadřovat relace a hodnotu půdy ve velmi rozdílných přírodních a půdně-klimatických podmínkách charakterizované bonitovanými půdně-ekologickými jednotkami (BPEJ). Nedostatkem tohoto přístupu zůstal fakt, že úřední ceny zemědělské půdy nemohou postihnout ekonomické a tržní ocenění konkrétního zemědělského pozemku (parcely). Cena konkrétního zemědělského pozemku odráží nejen ekonomický potencial diferenciované úrodnosti půdy (produkční schopnosti), ale i velikost horizontální a vertikální členitosti pozemku, jeho polohu, způsob jeho využívání, technické vybavení a další vlastnosti vyplývající z vlastnických vztahů k zemědělským pozemkům. Oceňování všech těchto vlastností zemědělského pozemku v tržním hospodářství nejlépe může vystihnout tržní cena pozemku.

2.4.2 Tržní cena zemědělské půdy

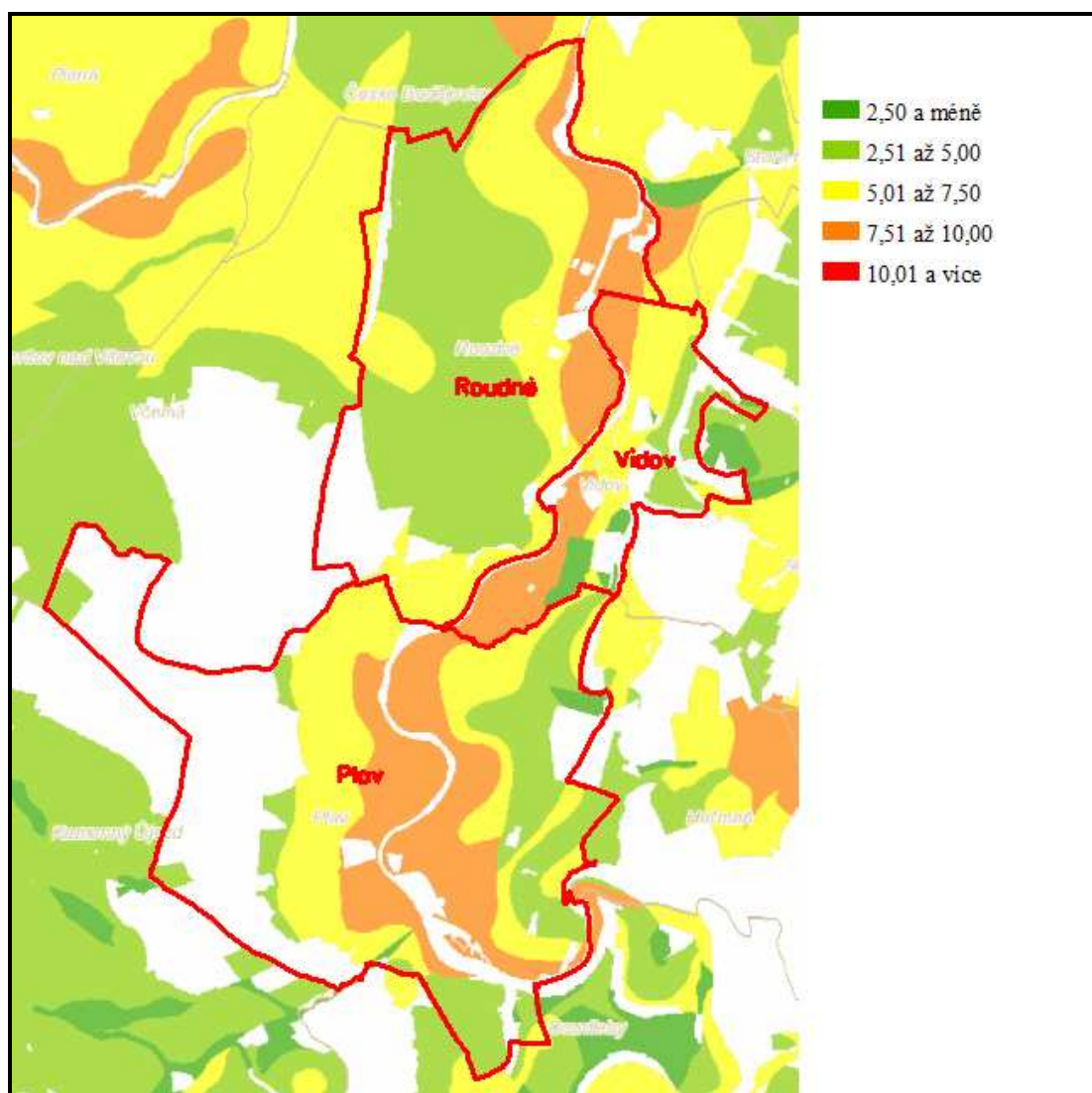
Tržní cena pozemků se vytváří na základě dohody mezi kupujícím a prodávajícím. Tato cena se tvoří v průběhu jednání mezi prodávajícím, který požaduje prodejní cenu a kupujícím, který nabízí cenu. Tržní cena je pak výsledkem dosažené shody mezi představou o prodejní ceně prodávajícího a kupní ceně kupujícího, tudíž se jedná o cenu sjednanou.

Tržní ceny zemědělských pozemků a rozvoj trhu s půdou v České republice jsou do značné míry závislé na současném stavu českého zemědělství a jeho budoucím vývoji ať již z hlediska očekávaného rozměru struktury, nebo i z hlediska očekávaného vstupu do zemědělského trhu Evropské unie. (Jandák, Pokorný, Prax, 2010)

Tržní, neboli smluvní ceny zemědělských pozemků a nemovitostí, mají z hlediska svého postavení na trhu tři vzájemně propojené dimenze:

- regionální dimenze – charakterizována sociálně ekonomickým postavením regionů jako např. stupněm zaměstnanosti, resp. nezaměstnanosti, stupněm zprůmyslnění, polohou vůči okolním státům (příhraniční oblast, vnitrozemní oblast apod.)
- mikroregionální dimenze – charakterizována půdně-klimatickými podmínkami (produkční schopnost půd a limitující faktory ovlivňující způsob a intenzitu hospodaření jako jsou např. výskyt chráněných a ohrožených území, CHKO, NP, PHO, poddolování, kontaminace, inseminace apod.)
- místní-polohovou dimenzi – charakterizovanou situováním pozemků vůči obci (v intravilánu, mimo intravilán), lesním porostům (v jejich blízkosti je větší možnost zastínění, ohrožení lesní zvěří apod.), odbytíštím a komunikacím. (Prax, Pokorný, 2004)

Grafické zobrazení základních cen zemědělské půdy podle BPEJ:

Obrázek č.1

2.5 Bonitovaná půdně ekologická jednotka – BPEJ

Je základní mapovací a oceňovací jednotkou bonitační soustavy. Při vyčleňování BPEJ platí zásada, že všechny složky prostředí jsou rovnocenné. Je definována na základě agronomicky zvláště významných charakteristik půdy, klimatu, reliéfu terénu a vláhového režimu lokalit zemědělského území. Na základě této „agronomizace“ lze k ní přiřadit parametrizované (normativní) údaje o produkční schopnosti hlavních zemědělských plodin a soustava BPEJ pak zobrazuje všechny charakteristické kombinace základních a v krátkodobém

a střednědobém časovém horizontu málo proměnlivých vlastností určitých lokalit zemědělského území, které jsou vzájemně odlišné a poskytují i rozdílné produkční a ekonomické efekty. (Vopravil, Pokorný, Prax, 2009-2011)

Konkrétní vlastnosti BPEJ v bonitačních mapách (1:5000) i v datové bázi jsou vyjádřeny pětimístným číselným kódem (např. 3-10-00), kde:

- 1. číslice značí příslušnost ke klimatickému regionu
- 2. a 3. číslice určuje příslušnost k hlavní půdní jednotce
- 4. číslice stanovuje kombinaci svažitosti a expozice ke světovým stranám
- 5. číslice vyjadřuje kombinaci hloubky a skeletovitosti půdního profilu (Ledvina, Horáček, Šindelářová, 2000)

Schématická tabulka BPEJ:

Označení kódu bonitovaných půdně ekologických jednotek		
Schématizace kódu BPEJ: x.xx.xx	Popis kódu	Číselný rozsah kódu
x	kód klimatického regionu	0 - 9
xx	kód hlavní půdní jednotky	01 - 78
x	sdílený kód svažitosti a expozice	0 - 9
x	sdílený kód skeletovitosti a hloubky půdy	0 - 9

Tabulka č.1

2.5.1 Metodický postup pro aktualizaci BPEJ

Pracovní postup sestává z následujících etap:

- 1, Práce přípravné
- 2, Vlastní terénní práce spojené s vymezením a mapováním BPEJ
- 3, Práce vyhodnocovací
- 4, Vyhotovení čistopisů změněných map
- 5, Uspořádání podkladů pro archivaci a digitalizaci mapových podkladů (Mašát, Janeček, Tomiška, 2002)

2.5.2 Obecné zásady aktualizace BPEJ

- 1, Aktualizaci BPEJ zajišťuje pozemkový úřad (viz § 20, odst. 1, písm. i, zákona č. 139/2002 Sb.) prostřednictvím pověřené odborné organizace (viz § 3, odst. 1, vyhlášky č. 327/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů), nebo jí sám provádí za dohledů pověřené odborné organizace.
- 2, Vymezení a mapování BPEJ a jejich aktualizace se řídí podklady uvedenými v kapitole 18.
- 3, Bez zavedení výsledku aktualizace do celostátní databáze VÚMOP, v.v.i. a do katastru nemovitostí nelze aktualizaci BPEJ považovat za ukončenou.
- 4, VÚMOP, v.v.i. vede ještě nezapsané aktualizace ve vrstvě „nezplatněných aktualizací“, neboť při řízení o pozemkových úpravách se může aktualizace BPEJ zapsat do KN teprve spolu s ukončenou pozemkovou úpravou (předchází se tak dvojímu zápisu BPEJ do KN – nejprve na staré a později na nové parcely KN).
- 5, V případě aktualizace BPEJ, jejímž důvodem je zahájení KPÚ, by měla být provedena tak, aby nároky vlastníků byly zpracovány již z aktualizovaných BPEJ.
- 6, Aktualizace BPEJ se provádí zpravidla pro celé k.ú. a musí být provedeno navázání na hranice BPEJ okolních katastrálních území, pokud tomu nebrání objektivní příčiny.

7, V případě oprávněného požadavku žadatele je možné aktualizovat pouze část katastrálního území při dodržení určitých podmínek.

8, O celém průběhu aktualizace BPEJ je zhotovitel aktualizace povinen vést záznamy ve Změnovém listu aktualizace BPEJ podle pokynů k jejich vedení. (Vumop, 2011)

2.5.3 Důvody pro aktualizaci BPEJ před zahájením KPÚ

Potřebu aktualizace BPEJ v k.ú. vybraných pro provádění KPÚ by měl posoudit pozemkový úřad prostřednictvím svého specialisty před zahájením řízení o pozemkových úpravách, aby mohl včas objednat aktualizaci ve Výzkumném ústavu meliorací a ochrany půdy Praha (dále VÚMOP), který tuto činnost zajišťuje. Pokud PÚ nemá potřebného specialistu, zajistí posouzení potřebnosti aktualizace jiným způsobem (specialista z jiného PÚ, VÚMOP, v.v.i.). Potřebu aktualizace BPEJ pro vyhodnocení výsledků průzkumu může iniciovat také zpracovatel. Pro přesné provedení aktualizace je nutné, aby PÚ zajistil přesné podklady současného stavu. Jedná se zejména o upřesnění aktuálního stavu druhů pozemků, mapu skutečného stavu vyhotovenou na základě přímého měření a verifikovanou aktuálními leteckými snímky aj. (Doležal, 2010)

Důvody aktualizace:

- 1, Zohlednění degradačních změn (viz § 3 odst. 1 vyhlášky č. 327/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů).
- 2, Zásadní změna hydromorfismů půdy (viz. § 3 odst. 1 vyhlášky č. 327/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů).
- 3, Zjištění údajů o BPEJ u pozemků, kde BPEJ nebyly dříve určeny (viz § 3 odst. 1 vyhlášky č. 327/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů).
- 4, Zahájení komplexních pozemkových úprav (dále jen KPÚ)
- 5, Obnova katastrálního operátu a převod (viz čtvrtá část zákona č. 344/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a oddíl 7 vyhlášky č. 26/2007 Sb., ve znění vyhlášky č. 164/2009 Sb.).

6, Prokazatelně nesprávné určení BPEJ na základě existujících podkladů (viz § 3 č. 327/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

7, Oprávněný požadavek vlastníka pozemku na změnu stávajícího vymezení BPEJ.

8, Potřeba doplnění a upřesnění celostátní databáze. (Vumop, 2011)

2.6 Využití výsledků aktualizace BPEJ pro projektování KPÚ

- pro určení základní ceny zemědělských pozemků (viz zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 121/2000 sb., zákona 237/2004 Sb. a zákona č. 257/2004 Sb. a viz vyhlášku č. 540/2002 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a změně některých zákonů – zákon o oceňování majetku, ve znění vyhlášky č. 452/2003 Sb. a vyhlášky č. 640/2004 Sb.).

- pro určení průměrných základních cen zemědělských pozemků přiřazených ke katastrálnímu území (vyhláška č. 463/2002 Sb., ze dne 22.října 2002, kterou se podle § 17 zákona ČNR č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, ve znění zákona č. 315/1993 Sb. a zákona č. 483/2001 Sb., který stanoví seznam katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků).

- k oceňování zemědělských pozemků pro stanovení nároků v řízení o pozemkových úpravách při použití základní ceny zemědělských pozemků podle BPEJ evidovaných v celostátní databázi a vztahených k zaměření skutečného stavu v terénu (podrobněji viz zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb. o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů).

- Pro stanovení tříd ochrany zemědělské půdy (viz metodický pokyn Odboru ochrany lesa a půdy Ministerstva životního prostředí ze dne 12.6.1996, č.j. OOLP/1067/96 k odnímání půdy ze zemědělského půdního fondu podle zákona ČNR č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu – třídy ochrany zemědělského půdního fondu).

- pro doplňování odborného obsahu bonitovaných půdně ekologických jednotek v rámci obnovy katastrálního operátu nebo při převodu SGI v S-JTSK na DKM (ve smyslu usnesení vlády ČR č. 194 ze dne 2.4.1997; jedná se o vyhlášení platnosti obnoveného katastrálního operátu dokončením dříve rozpracované obnovy – ZMVM novým mapováním nebo na podkladě výsledků komplexních pozemkových úprav, přepracováním SGI v S-JTSK do číselného vyjádření a převedením SGI v S-JTSK do formy DKM dle odst. 2.19 prozatímního návodu Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního).

- bonitované půdně ekologické jednotky jsou součástí souboru popisných informací (SPI) k parcelám zemědělských pozemků, s vyznačenou příslušností vlastníků (vyhláška č. 190/1996 Sb., Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního ze dne 19.6.1996 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. 210/1993 Sb. a zákona č. 90/1996 Sb. a zákona ČNR č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí ČR, ve znění zákona č. 89/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 179/1998 Sb.).

- pro stanovení prodejní ceny zemědělských pozemků ve vlastnictví státu (viz zákon č. 95/1999 Sb., o podmínkách převodu zemědělských a lesních pozemků z vlastnictví státu na jiné osoby – zákon o prodeji půdy v pozdějším znění).

- Soustava BPEJ byla dále využita v rámci realizace dotační politiky v zemědělství (LFA – Less Favoured Areas – méně příznivé oblasti) v souladu s nařízením rady (ES) č. 1257/1999/EC, o podpoře pro rozvoj venkova s Evropského orientačního a záručního fondu (EZOZP). (Vašků, 2008)

2.6.1 Návrh nového uspořádání pozemků

Veškeré výše uvedené dílčí výsledky připravované etapy KPÚ se musí smysluplně zařadit do elaborátu plánu společných zařízení a to tak, aby se zbytečně neopakovaly stejné informace a elaborát byl přehledný nejen pro zpracovatele, ale i zadavatele a především vlastníky, sbor, obce, zastupitelstvo obce a jednotlivé správní úřady, které dokument schvalují. Proto je dobré se při zpracování tohoto dokumentu řídit osnovou, která respektuje předepsané náležitosti plánu společných

zařízení. Zároveň je důležité, aby z elaborátu plánu společných zařízení bylo možné čerpat informace při zpracování nároků, a to hlavně o břemenech, výskytu všech nadzemních a podzemních vedení staveb, snížení zemědělského využití jako nesouladu s údajem KN a tím i směřitelnosti pozemků. Plán společných zařízení se tak stává nositelem informací získaných při průzkumech a rozborech, které jsou potřebné pro řádné zpracování bilančních tabulek „Soupis nároků“ a „Soupis nových pozemků“, sloupec „poznámka, břemeno aj.“

Aby bylo možné podchytit stávající kostru společných zařízení, která nějakým způsobem funguje v území a smysluplně jí doplnit o nová zařízení, je nutné nejprve identifikovat ta zařízení, která existují. Proto je ale nutné zařadit společné zařízení do určitého druhu podle převládající funkce a znát přitom základní parametry těchto společných zařízení, jako jsou např. minimální šířka lokálního biokoridoru nebo svozná plocha pro vedlejší polní cestu. Teprve na takto zmapovanou kostru polyfunkčních zařízení je možné navrhnout další opatření, která by vyjádřila veřejné zájmy v území z hlediska širších vazeb a specifik řešeného území.

2.6.2 Výběr vhodných půd pro společná zařízení

Jakým způsobem zacházet s pozemky při pozemkové úpravě stanovuje obecná část zákona „o pozemkových úpravách“. Zákon přímo nekategorizuje jednotlivé skupiny pozemků, ale je žádoucí jednoznačně rozdělit části obvodu pozemkové úpravy podle různých režimů, podle kterých se v rámci řízení, projektování a navrhování zachází.

Rozdělení pozemků do skupin podle režimu zacházení se využije při navrhování obvodu pozemkové úpravy, výpočtu nároků a návrhu pozemků včetně dalšího bilancování jako jsou břemena, změny druhů pozemků a omezení využívání nemovitosti (veřejné zájmy).

Především je potřeba při otázce vymezení obvodu pozemkové úpravy a předmětných pozemků mít na paměti, že jedním z cílů pozemkové úpravy je obnova katastrálního operátu. V zájmu nové katastrální mapy, která by řešila

logickou a ucelenou část katastrálního území, by měly do obvodu pozemkové úpravy být zahrnuty všechny pozemky, tedy i ty, které nelze upravovat, přeměňovat či směňovat. Zákon o pozemkových úpravách tedy nevylučuje z pozemkových úprav žádné pozemky. Toto ustanovení a snaha zákonného opatření se týká především geodetických prací při pozemkové úpravě, kdy je možné nově zaměřit všechny pozemky bez ohledu na jejich charakter.

Dále je pro zpracovatele pozemkové úpravy důležité, aby rozšířil pozemky v rámci obvodu pozemkové úpravy podle toho, jaký mají charakter nebo jaký je účel pozemkové úpravy. Hlavní cíl pozemkové úpravy je definován a je to prostorová a funkční optimalizace pozemků pro racionální hospodaření a zlepšení životního prostředí. Pak tedy jde o to směnit, přeměnit, rozdělit, sloučit, tvarově a funkčně upravit pozemky v rámci vymezeného obvodu pozemkové úpravy. Tyto pozemky tvoří hlavní skupinu nebo hlavní předmět pozemkové úpravy a o nich se rozhoduje nejen z hlediska veřejných zájmů, ale až do nového uspořádání vlastnických práv a s nimi souvisejících věcných břemen.

Dále mají zvláštní režim zacházení pozemky s charakteristikou staveb, znehodnocení a podobně. Také státní pozemky, které byly původně církevní a jsou „blokované“ restitučním nárokem, je možné řešit a směňovat, ale evidovat v rámci dokumentace pozemkové úpravy se musí zvlášť.

Veškeré tyto zvláštnosti a charakteristiky pozemků pak určují způsob oceňování pozemků při výpočtu nároků, možnosti výměn při projektování návrhu pozemkové úpravy, ale i způsob evidence a zpracování rozhodnutí o výměně vlastnických práv, respektive nového uspořádání pozemků.

2.6.3 Náklady na společná zařízení

Protože společná zařízení řeší převážně veřejné zájmy a zájmy obcí, umožňuje zákon využít proto tyto účely státní pozemky. Pokud pak státní pozemky nejsou v obvodu pozemkové úpravy k dispozici, lze použít pozemky obecní. Jestliže se ani tyto pozemky v obvodu pozemkové úpravy nenachází, je nutné, aby se vlastníci v obvodu pozemkové úpravy podíleli na vyčlenění potřebné výměry (§

9(14) zák. č. 139/2002 Sb.). Z tohoto pohledu je také využíván ustanovení zákona „o prodeji státní půdy“, který umožňuje „blokovat“ státní pozemky pod společnými zařízeními do doby majetkoprávního vyrovnání při pozemkových úpravách.

K tomu, aby bylo možné zvolit strategii postupu majetkoprávního vyrovnání pozemků pod společnými zařízeními a jejich budoucí převod na obec či jiný vhodný subjekt, je nutné provést lustraci státní půdy v obvodu pozemkové úpravy. Tímto se identifikují státní pozemky a pozemky obecní, ale i zvláště evidované pozemky církevní a provede se jejich sumarizace. (Váchal, Mazín, Dumbrovský, a další, 2005)

Rozsah, forma a členění nákladů se dohodne s pozemkovým úřadem.

V základě se náklady rozčlení na:

A, zpracování podkladů pro pozemkové úpravy

B, návrh řešení KPÚ

C, náklady na projekční práce spojené s realizací KPÚ (projekty cest aj.)

D, veškeré geodetické práce

E, nezbytná opatření podmiňující zemědělskou a lesní výrobu (náklady na základní opatření, která musí být při realizaci KPÚ provedena, jako cestní síť protierozní ochrany, ÚSES aj., dále vyvolané investice v důsledku narušení stávajících systémů realizací návrhu KPÚ)

F, ochrana obnova krajiny a ŽP

G, doporučená opatření (náklady na opatření, která mohou být velice prospěšná, ale bezprostředně neovlivňují realizaci základního návrhu KPÚ a mohou být z finančních nebo i jiných důvodů odložena)

H, celkové náklady (Mezera, Střítecký, Papoušek, 1993)

3. Cíl práce

Cílem této práce bude zhodnocení půd vybraných na společná zařízení ve vztahu k provedené aktualizaci bonitovaných půdně ekologických jednotek (BPEJ).

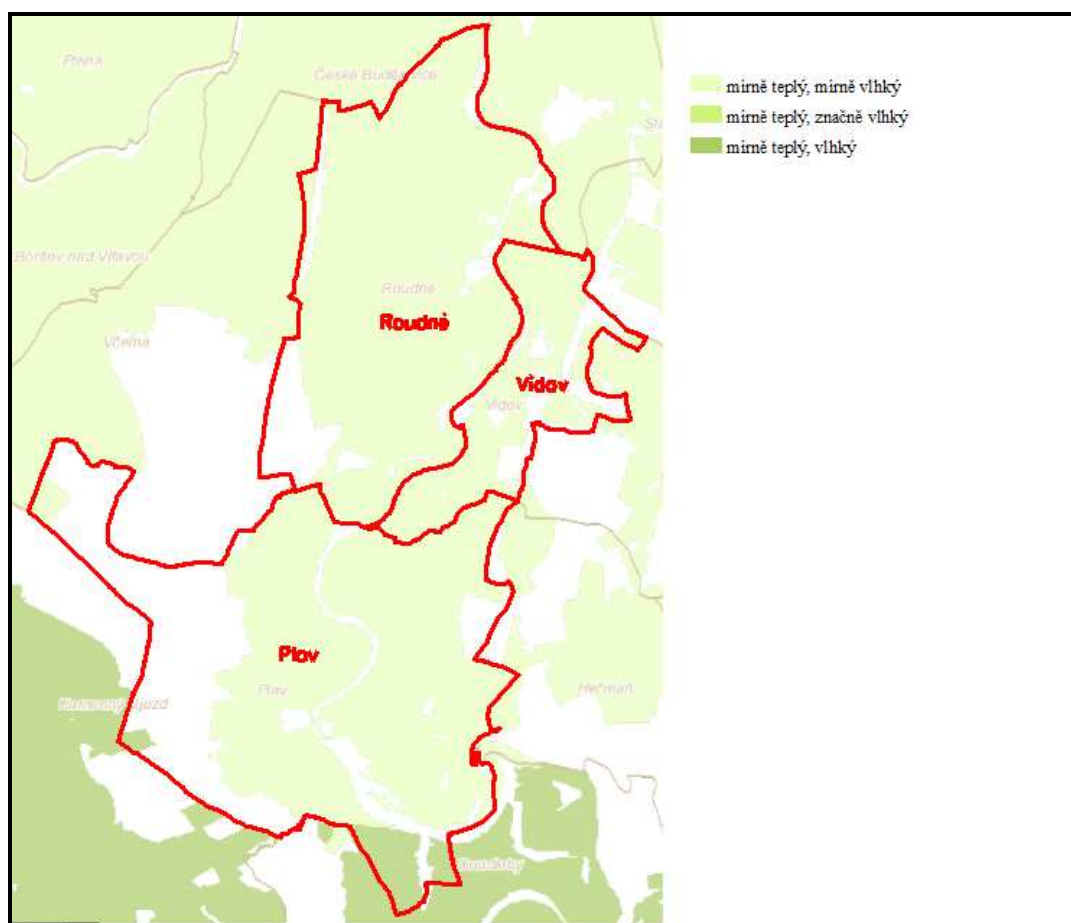
4. Podklady a metody pro vybrané území

4.1 Katastrální území Roudné, Vidov, Plav

Klimatické podmínky

Klimatické poměry jsou dány především geografickou polohou území, zejména nadmořskou výškou a geomorfologickou situací. Ostatní faktory se uplatňují jen lokálně. Katastrální území spadá do klimatické oblasti mírně teplé, mírně vlhké, vrchovinové. Klimatické oblasti byly stanoveny na základě měření klimatických a srážkových stanic. Pro řešené území jsou k dispozici data z nejbližší stanice Litvínovice – 4km severozápadně od Roudného, větrné poměry jsou sledovány na stanici Třeboň – 22km severovýchodně.

Grafické zobrazení klimatických podmínek vybraných území:

Obrázek č.2

Srážkové poměry

Srážková stanice Litvínovice - nadm.výška 391 m.n.m. - roční srážkový úhrn 616 mm

Měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Mm	25	25	26	49	67	85	101	74	57	45	32	30

Průměrný úhrn srážek za období duben až září 433mm

Průměrný úhrn srážek za období říjen až březen 183mm

Teplotní poměry

Klimatická stanice Litvínovice - nadm.výška 391 m.n.m. - prům. roční teplota 7,6°C

Měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Teplota	-2,2	-1,2	3	7,4	12,6	15,6	17,2	16,3	12,8	7,6	2,7	-0,9

Průměrná roční teplota vzduchu 7,6°C

Průměrná teplota vzduchu za vegetační období 13,6°C

Povětrnostní poměry

Stanice Třeboň - nadmořská výška 433 m.n.m. - převládající větry západní

Směr větru	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezvětrné (calm)
%	3,4	1,8	4,2	10,7	5,1	10	16	11,2	37,6

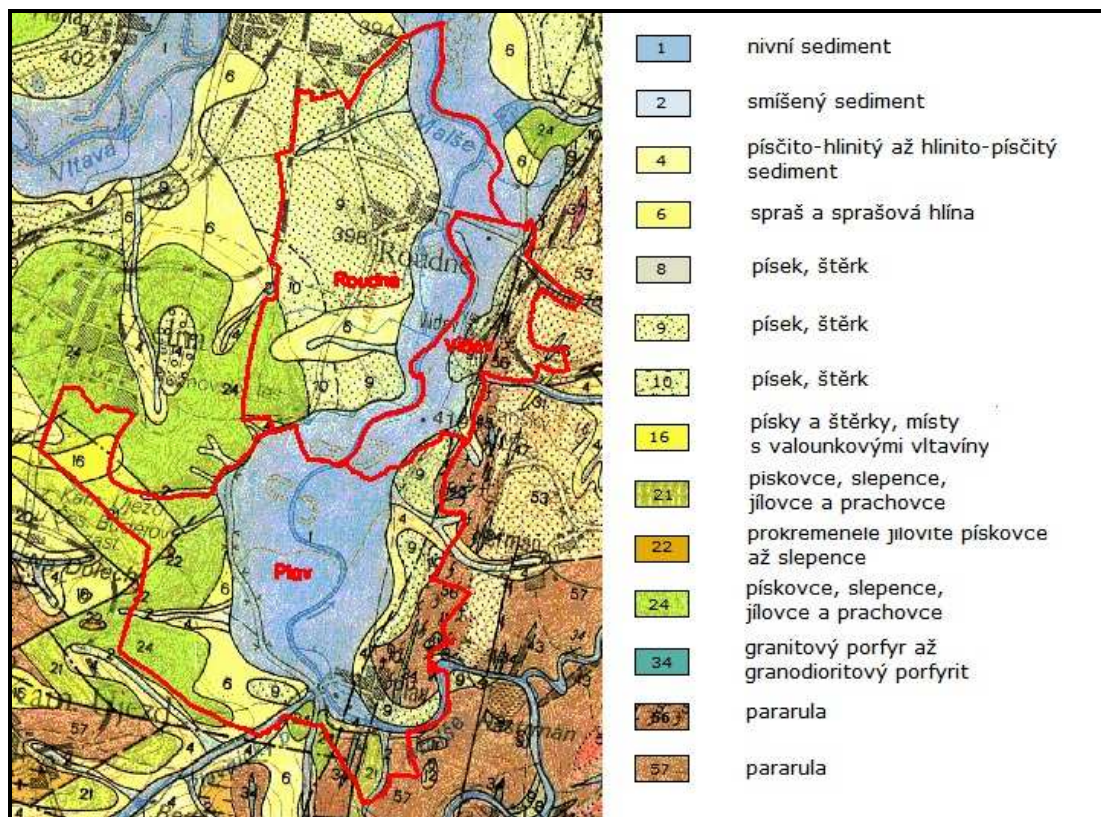
Podle naměřených hodnot se jedná o území s výrazným prouděním západního směru. Druhým významným směrem větru je severozápad.

Geomorfologické a geologické poměry

Z hlediska regionálního členění reliéfu České republiky náleží sledované území provincii Česká vysočina, soustavě Českomoravská, podsoustavě Jihočeské pánve, celku Českobudějovická pánve.

Vlastní geologická charakteristika vychází z geomorfologické charakteristiky. Českobudějovická pánve je složena převážně ze svrchnokřídových a třetinových souvrství, podloží z krystalických hornin moldanubika vystupuje na povrch při okrajích v sz. části pánve. Tektonická sníženina je omezená většinou zlomovými svahy, vyplněná mírně zvlněným až plochým reliéfem, který je výsledkem erozních a denudačních procesů po vyprázdnění jezerních vod ve svrchních třetihorách.

Grafické zobrazení geomorfologických a geologických poměrů vybraných lokalit:

Obrázek č.3

Přírodní poměry

Krajina je převážně konstituována jako zemědělská mozaika se zbytkovými lesními enklávami, tvořena relativně celistvými plochami lesů, sídelních útvarů a zemědělské půdy, dále členěnými liniovými elementy pozemních komunikací a vodních toků.

Téměř celé území je v současné době intenzivně zemědělsky využíváno, představuje typickou pánevní krajinu. V jihozápadní části reliéf postupně stoupá v Rožnovský les. Oživením je řeka Malše se svými břehovými porosty a zachovalými fragmenty starého koryta, z části také dřevinné doprovody komunikací a železniční trati.

Nadmořská výška zemědělské půdy se pohybuje od 390 do 414 m.n.m.

Pedologické poměry

Území náleží převážně do okrsku asociace nivních půd a doprovodných nivních půd glejových na nekarbonátových nivních sedimentech. Významné jsou místní výskyty štěrku a písku usazované z řeky v minulosti.

Výše uvedené geologické poměry umožnily vznik následujících hlavních půdních jednotek (HPJ):

HPJ 22 hnědé půdy a rendziny na zahliněných písčitých substrátech; většinou lehčí nebo středně těžké, s vodním režimem poněkud příznivějším

HPJ 29 hnědé půdy včetně slabě oglejených variet na kyselých horninách ze skupiny žul, středně těžké, bez skeletu až středně skeletovité, převážně příznivé vláhové poměry

HPJ 37 půdy s mělkým půdním profilem, lehčí až středně těžké, výsušné, závislé na srážkách

HPJ 47 oglejené půdy na svahových hlínách; středně těžké až středně skeletovité, nebo lehké až středně těžké, bez štěrku nebo slabě štěrkovité, náchylné k dočasnému zamokření

HPJ 51 hnědé půdy oglejené a oglejené půdy na zahliněných štěrkopískách a morénech; lehké až středně těžké, bez štěrku nebo slabě štěrkovité, náchylné k dočasnému zamokření

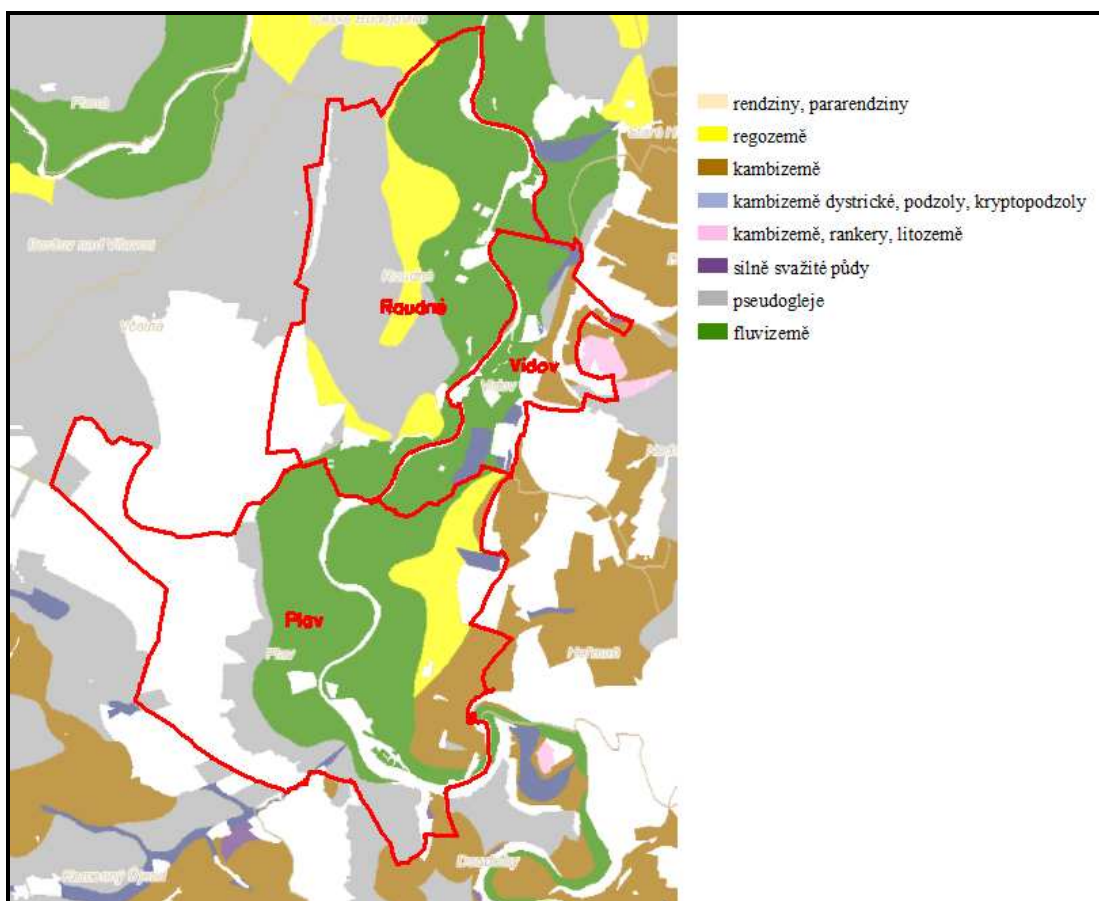
HPJ 56 nivní půdy na nivních uloženinách; středně těžké, s příznivými vláhovými poměry

HPJ 58 nivní půdy glejové na nivních uloženinách; středně těžké, vláhové poměry méně příznivé, po odvodnění příznivé

HPJ 64 hydromorfní půdy zkulturněné, meliorované středně těžké až velmi těžké s vrstevnatostí substrátu, bez skeletu až slabě skeletovité, nepříznivé vláhové poměry závislé na hladině podzemní vody, při melioraci příznivé

HPJ 67 hydromorfní půdy širokých depresí a rovinných celků, středně těžké až velmi těžké s vrstevnatostí substrátu, bez skeletu až slabě skeletovité, nepříznivé vláhové poměry závislé na hladině podzemní vody, těžko meliorovatelné

Grafické zobrazení pedologických půdních typů vybraných lokalit:

Obrázek č.4

4.1.1 Aktualizace BPEJ v k.ú. Roudné, Vidov, Plav

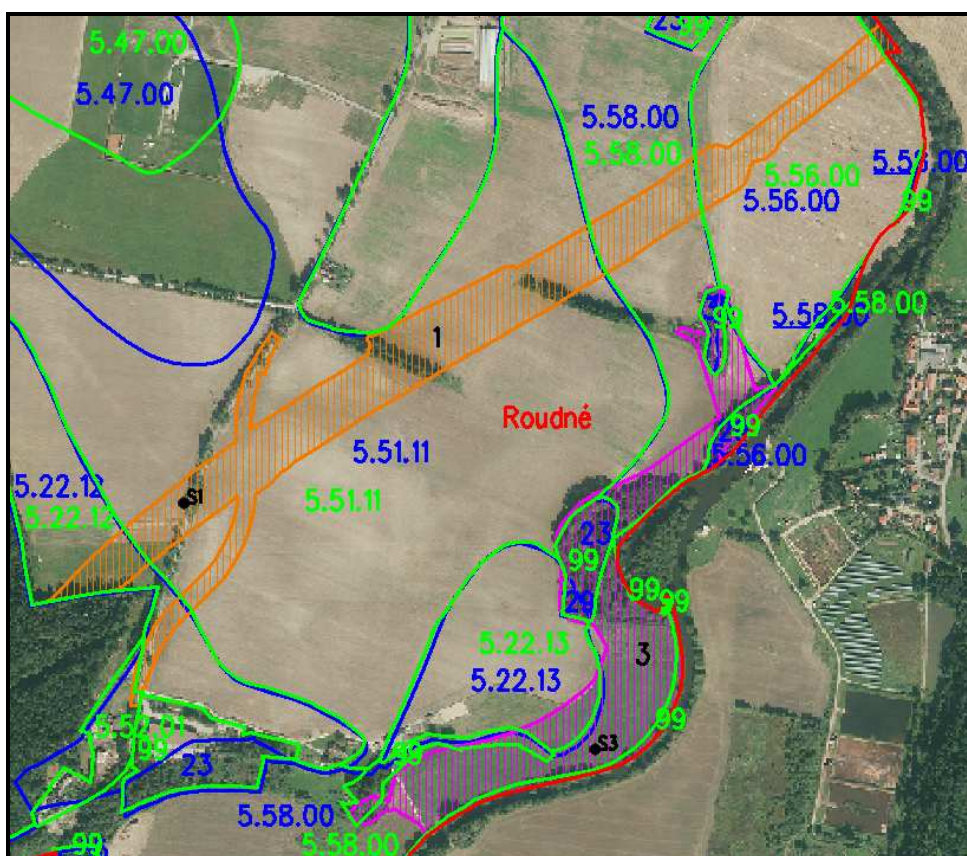
Aktualizaci BPEJ zajišťuje pozemkový úřad (viz. § 20, odst. 1, písm. i., zákona č. 139/2002 Sb.) prostřednictvím pověřené odborné organizace (viz § 3, odst. 1, vyhlášky č. 327/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů), která byla uskutečněna v roce 2005 před pozemkovou úpravou.

4.1.2 Projekty PÚ v k.ú. Roudné, Vidov, Plav

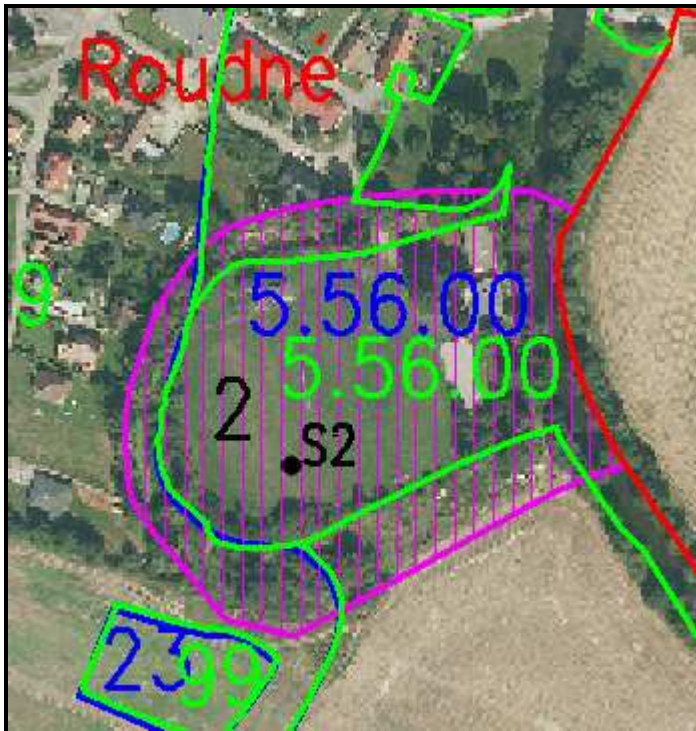
V roce 2005 byl zpracován společnostmi Agreco, Vest-projekt, Traval,s.r.o. projekt za účelem uspořádání vlastnických vztahů a přístupů k nově navrženým pozemkům. Nejvýznamnější proces vedoucí k provedení pozemkových úprav v katastrálním území Roudné, Vidov, Plav byl záměr stavby dálnice D3.

5. Vybrané lokality před a po aktualizaci BPEJ v jednotlivých k.ú.

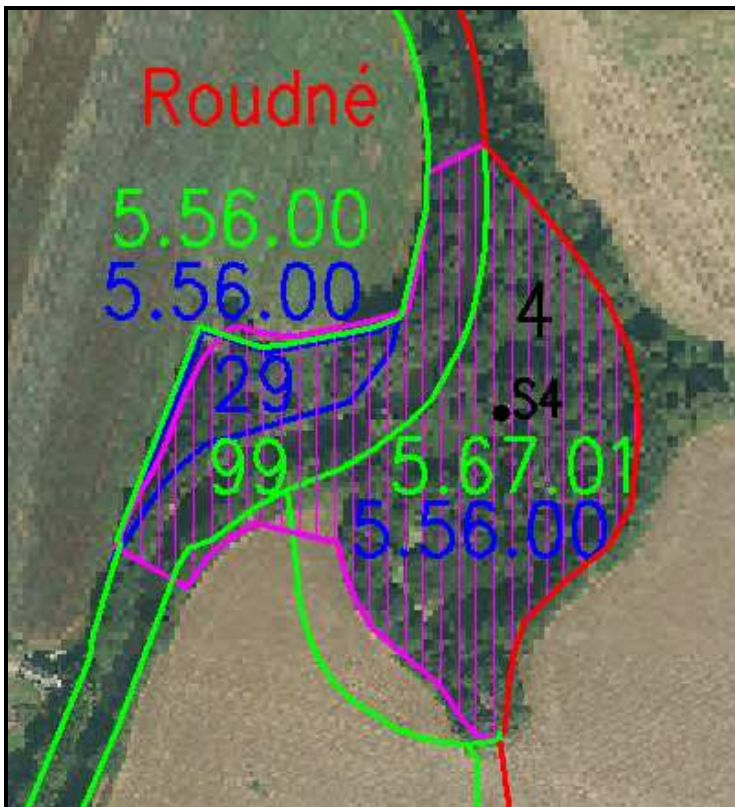
KÚ Roudné

Obrázek č.5 – navržená dálnice D3

Obrázek č.6 – navržené biocentrum

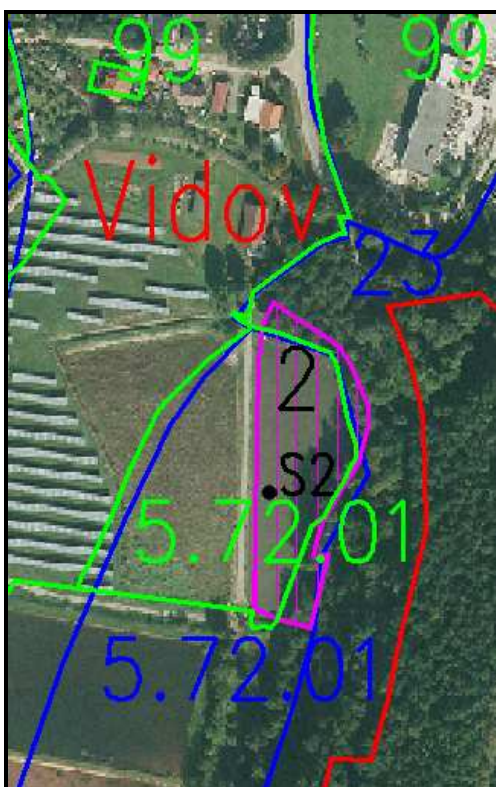

Obrázek č.7 – navržené biocentrum

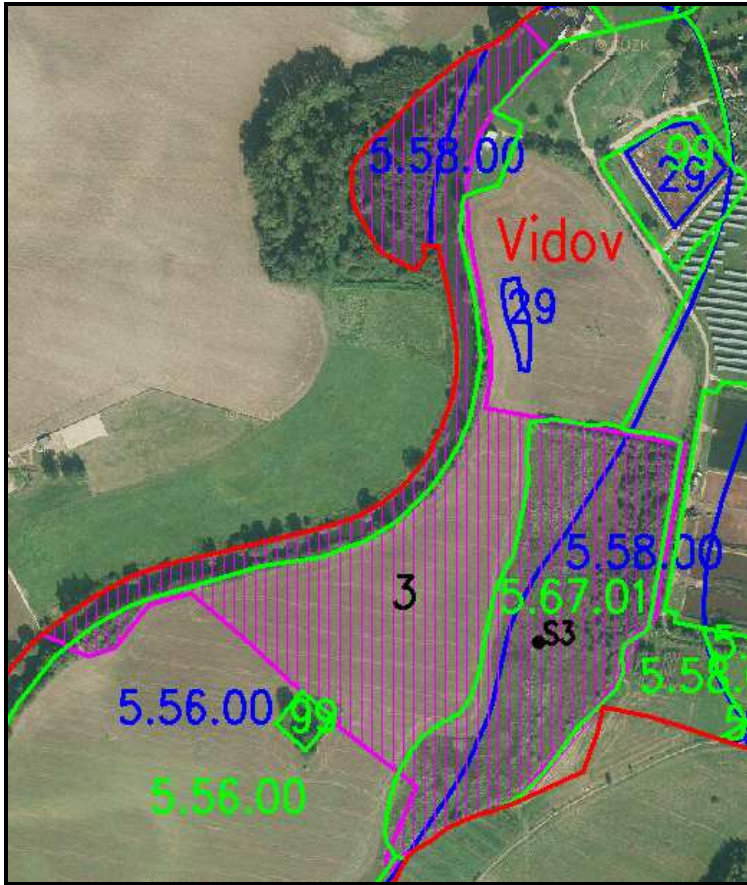
KÚ Vidov

Obrázek č.8 – navržená dálnice D3

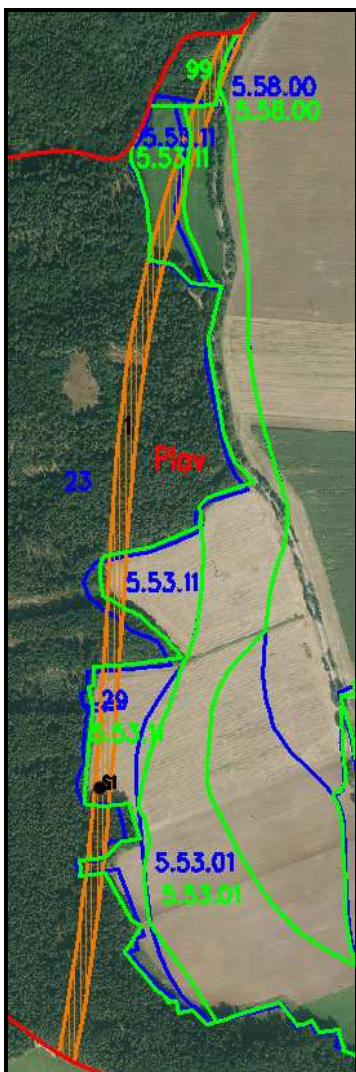

Obrázek č.9 – navržené biocentrum

Obrázek č.10 – navržené biocentrum

KÚ Plav

Obrázek č.11 – navržená dálnice D3

Obrázek č.12 – navržené biocentrum

Obrázek č.13 – navržené biocentrum

Obrázek č.14 – navržené biocentrum

Použité linie ve výkresech KÚ Roudné, Vidov, Plav

- nové linie
- 5.56.00** kód BPEJ po aktualizaci
- staré linie
- 5.58.00** kód BPEJ před aktualizací
- název KÚ, hranice KÚ
- 1, 2, 3, 4** označení SZ
- navržené biocentrum
- S1 umístění sondy
- navržená dálnice

Tabulka č.2

5.1. Popis půdních horizontů

KÚ Roudné

Číslo sondy	Umístění sondy	N	E
1	Sklon 1-3°	Expozice všesměrná	BPEJ 5.51.11
Hloubka [cm]	horizont	popis horizontu	
0 - 30	Ap	Ap – orniční horizont vytvořený orbou a běžnou kultivací	
30 - 70	Bv	Bv – kambický metamorfický hnědý horizont arenický, s výraznými redoximorfními znaky mramorování (druhý stupeň hydromorfismu)	

Číslo sondy	Umístění sondy	N	E
2	Sklon 1-3°	Expozice všesměrná	BPEJ 5.56.00
Hloubka [cm]	horizont	popis horizontu	
0 - 30	Ad	Ad – drnový horizont pod TTP	
30 - 70	M	M - nivní půdní sediment modální	

Číslo sondy	Umístění sondy	N	E
3	Sklon 1-3°	Expozice všesměrná	BPEJ 5.58.00
Hloubka [cm]	horizont	popis horizontu	
0 - 30	Ad	Ad – drnový horizont pod TTP	
30 - 70	M	M - nivní půdní sediment glejový – výrazné reduktomorfní znaky níže 0,5 m	

Číslo sondy	Umístění sondy	N	E
4	Sklon 1-3°	expoziční	BPEJ 5.67.01
Hloubka [cm]	horizont	popis horizontu	
0 - 20	Adn	Adn – hydrogenní humózní horizont	
20 - 40	Gor	Gor – oxidačně redukční horizont	
40 - 80	Gr	Gr – glejový reduktomorfní horizont	

KÚ Vidov

Číslo sondy	Umístění sondy	N	E
1	Sklon 1-3°	Expozice všesměrná	BPEJ 5.58.00
Hloubka [cm]	horizont	popis horizontu	
0 - 30	Ad	Ad – drnový horizont pod TTP	
30 - 70	M	M - nivní půdní sediment glejový – výrazné reduktomorfní znaky níže 0,5 m	

Číslo sondy	Umístění sondy	N	E
2	Sklon 1-3°	Expozice všesměrná	BPEJ 5.72.01
Hloubka [cm]	horizont	popis horizontu	
0 - 30	At	At – zrašelinělý humózní horizont	
30 - 45	Go	Go – glejový oxidační horizont	
45 - 70	Gor	Gor – oxidačně redukční horizont	
70 -	Gr	Gr – glejový reduktomorfní horizont	

Číslo sondy	Umístění sondy	N	E
3	Sklon 1-3°	Expozice všesměrná	BPEJ 5.67.01
Hloubka [cm]	horizont	popis horizontu	
0 - 20	Adn	Adn – hydrogenní humózní horizont	
20 - 40	Gor	Gor – oxidačně redukční horizont	
40 - 80	Gr	Gr – glejový reduktomorfní horizont	

KÚ Plav

Číslo sondy	Umístění sondy	N	E
1	Sklon 1-3°	Expozice všesměrná	BPEJ 5.53.11
Hloubka [cm]	horizont	popis horizontu	
0 - 30	Ap	Ap – orniční horizont vytvořený orbou a běžnou kultivací	
30 - 60	Bm	Bm – mramorovaný redoximorfnní horizont	
60 -	BCg	BCg – přechod mramorovaného horizontu do oglejeného půdotvorného substrátu	

Číslo sondy	Umístění sondy	N	E
2	Sklon 1-3°	Expozice všesměrná	BPEJ 5.58.00
Hloubka [cm]	horizont	popis horizontu	
0 - 30	Ad	Ad – drnový horizont pod TTP	
30 - 70	M	M - nivní půdní sediment glejový – výrazné reduktomorfnní znaky níže 0,5 m	

Číslo sondy	Umístění sondy	N	E
3	Sklon 1-3°	Expozice všesměrná	BPEJ 5.56.00
Hloubka [cm]	horizont	popis horizontu	
0 - 30	orniční	Ad – drnový horizont pod TTP	
30 - 70	půdotvorný substrát	M - nivní půdní sediment modální	

Číslo sondy	Umístění sondy	N	E
4	Sklon 1-3°	Expozice všesměrná	BPEJ 5.67.01
Hloubka [cm]	horizont	popis horizontu	
0 - 20	Adn	Adn – hydrogenní humózní horizont	
20 - 40	Gor	Gor – oxidačně redukční horizont	
40 - 80	Gr	Gr – glejový reduktomorfnní horizont	

5.2 Vybrané plochy pro návrh a realizaci staveb a společných zařízení

Roudné

1 - Dálnice D3 je navržena v kategorii D27,5 tj. dva jízdní pruhy v obou směrech šířky 3,75 m se středním dělicím pruhem šířky 3,5 m a zpevněnými krajnicemi 3 m. Celková šířka je 27,5 m. V místech vyššího stoupání jsou navrženy přídatné pruhy pro pomalá vozidla. Křížení se všemi dalšími komunikacemi (silnice, železnice, polní cesty) jsou navržena jako mimoúrovňová. Konstrukce vozovky je navržena těžká asphaltobetonová. Součástí stavby budou přeložky křížujících komunikací, inženýrských sítí a ochranná opatření (dále jen dálnice D3).

2 - biocentrum zahrnuje tok řeky Malše s pobřežními společenstvy. Je vloženo do osy nadregionálního biokoridoru.

3 - biocentrum zahrnuje tok řeky Malše s pobřežními společenstvy. V ploše biocentra se přes v minulosti provedené meliorace, zornění luk a likvidace tůní v nivě Malše zachovala cenná mozaika společenstev reprezentujících nivní a vodní biotu.

4 - biocentrum zahrnuje tok řeky Malše s pobřežními společenstvy. Celá plocha je silně postižena povodní 2002 – naplavením značného množství pevných odpadů do tůně i porostů. Funkční biocentrum je vloženo do osy nadregionálního biokoridoru.

Vidov

1 – Dálnice D3

2 – retenční nádrž jedná se o zvětšení, prohloubení a částečné opevnění stávající trvale zamokřené plochy, do které vyústí otevřený příkop

3 - biocentrum zahrnuje tok řeky Malše s pobřežními společenstvy. V ploše biocentra se přes v minulosti provedené meliorace, zornění luk a likvidace tůní v nivě Malše zachovala cenná mozaika společenstev reprezentujících nivní a vodní biotu.

Plav

1 – Dálnice D3

2 - je navržené biocentrum Binojice na levém břehu řeky Malše. Základ biocentra tvoří remíz. Je vloženo do nadregionálního biokoridoru Plav – Doudleby.

3 – biocentrum Zadní louka na obou březích řeky Malše. Je vloženo do nadregionálního biokoridoru Plav – Doudleby.

4 - biocentrum Plav je vymezeno mezi řekou Malší a Mlýnskou stokou. Je vloženo do nadregionálního biokoridoru Plav – Doudleby.

5.3 Z hlediska ekologické stability území

KÚ Roudné

Krajina je převážně konstituována jako zemědělská mozaika se zbytkovými lesními enklávami. Při hrubé diferenciaci území je tvořena relativně celistvými plochami lesů, sídelních útvarů a zemědělské půdy, dále členěnými liniovými elementy pozemních komunikací a vodních toků. Při detailnějším zkoumání se míra prostorové heterogenity výrazně nezvyšuje především díky nízkému zastoupení reliéfem podmíněných elementů uvnitř zemědělských kultur (remízy, liniové i rozptýlené dřevinné formace, ...).

Celistvějšími a plošně rozsáhlejšími elementy jsou zde pouze lesy. Zemědělské pozemky jsou soustředěny v partiích relativně rovinnějších, níže položených, v okolí sídelních útvarů.

Koryta některých vodních toků vykazují stále ještě přírodní charakter, s vesměs přirozeným terasováním, rozmanitými hydraulickými poměry, bohatými a druhově pestrými břehovými a doprovodnými porosty (dominantní je olše lepkavá a různé druhy vrb). Přesto poměrně značná část vodních toků byla v minulosti upravena.

V řešeném území se trvalé travní porosty vyskytují minimálně, lesní porosty jsou soustředěny do rozsáhlého lesního komplexu na jihozápadě území (Rožnovský les).

Pro řešené území byl pořízen Plán územního systému ekologické stability krajiny – k.ú. Roudné, který zpracovali Ing. Petr Bureš a Ing. Jiří Gergl, Csc. v září 1997, a dále Změny a doplňky Plánu územního systému ekologické stability v nivě Malše, zpracované Ing. Jiřím Wimmerem a Ing. Tomášem Šedivým v Českých Budějovicích 2004.

KÚ Vidov

Dotčená krajinná oblast je z hlediska geomorfologických poměrů rozmanitá, čemuž odpovídá heterogenita aktuálního stavu, prostorového uspořádání ekosystémů a způsobu využití krajiny.

Krajina převážně konstituována jako zemědělská mozaika se zbytkovými lesními enklávami. Při hrubé diferenciaci území je tvořena relativně celistvými plochami lesů, sídelních útvarů a zemědělské půdy, dále členěnými liniovými elementy pozemních komunikací a vodních toků. Při detailnějším zkoumání je možné řešené území rozdělit na dva zcela odlišné celky. Na západě podél řeky Malše se rozkládají rozsáhlé pozemky orné půdy, intenzivně zemědělsky využívané. Oproti tomu východní polovina území přechází v pahorkatinový ráz krajiny se svažitémi pozemky a jednotlivými lesními celky a mezemi.

Koryta některých vodních toků vykazují stále ještě přírodní charakter, s vesměs přirozeným terasováním, rozmanitými hydraulickými poměry, bohatými a druhově pestrými břehovými a doprovodnými porosty (dominantní je olše lepkavá a různé druhy vrb). Přesto poměrně značná část vodních toků byla v minulosti upravena.

V řešeném území se trvalé travní porosty vyskytují mezi sídlem a řekou Malší a na veškerých zemědělských pozemcích východně od železnice, lesní porosty jsou soustředěny také při východní hranici katastrálního území.

Pro řešené území byl pořízen Plán územního systému ekologické stability krajiny – k.ú. Vidov, který zpracoval Ing. Petr Bureš a Ing. Jiří Gerl, Csc. v prosinci 1996 a dále Změny a doplňky Plánu územního systému ekologické stability v nivě Malše, zpracované Ing. Jiřím Wimmerem a Ing. Tomášem Šedivým v Českých Budějovicích 2004.

KÚ Plav

Kostra ekologické stability je určena plochami, které jsou vedeny ve stupnici stability 5-4. S ohledem na potenciální stabilitu jsou využity i některé lokality ve stupni ekologické stability 3.

O zvýšení ekologické stability krajiny se dílčím způsobem pokouší vymezení lokálního územního systému ekologické stability (ÚSES). Za ekologicky významné segmenty krajiny (biocentra, biokoridory, interakční prvky) byly vybrány ekologicky nejstabilnější, nejzachovalejší a nejcennější segmenty jak v lesní části, tak v části mimo les.

5.4 Z hlediska základních cen zemědělských pozemků podle BPEJ

Cenové vyhodnocení BPEJ vybraných lokalit:

KÚ Roudné tabulka č.3

KÚ	BPEJ původní	Cena/m2	Výměra/ m2	SZ	Celkem Kč	BPEJ aktualizovaná	Cena/m2	Výměra/ m2	SZ	Celkem Kč
Roudné	5.56.00	9,66	17006	1	164 277,96 Kč	5.56.00	9,33	16900	1	157 677,00 Kč
	5.58.00	6,86	14002	1	96 053,72 Kč	5.58.00	6,86	13900	1	95 354,00 Kč
	5.51.11	4,23	77820	1	329 178,60 Kč	5.51.11	4,23	77725	1	328 776,75 Kč
	5.22.12	4,43	11149	1	49 390,07 Kč	5.52.12	4,43	10933	1	48 433,19 Kč
						5.52.01	5,8	519	1	3 010,20 Kč
			119977		638 900,35 Kč			119977		633 251,14 Kč
Roudné	5.56.00	9,33	8770	2	81 824,10 Kč	5.56.00	9,33	8403	2	78 399,99 Kč
	5.58.00	6,86	5427	2	37 229,22 Kč	5.58.00	6,86	5794	2	39 746,84 Kč
			14197		119 053,32 Kč			14197		118 146,83 Kč
Roudné	5.58.00	6,86	66357	3	455 209,02 Kč	5.58.00	6,86	67763	3	464 854,18 Kč
	5.51.11	4,23	667	3	2 821,41 Kč	5.51.11	4,23	619	3	2 618,37 Kč
	5.22.13	3,81	7541	3	28 731,21 Kč	5.22.13	3,81	6315	3	24 060,15 Kč
	5.56.00	9,33	284	3	2 649,72 Kč	5.56.00	9,33	152	3	1 418,16 Kč
			74849		489 411,36 Kč			74849		492 950,86 Kč
Roudné	5.56.00	9,33	31606	4	294 883,98 Kč	5.67.01	1,21	31606	4	38 243,26 Kč
			31606		294 883,98 Kč			31606		38 243,26 Kč
			240629		1 542 249,01 Kč			240629		1 282 592,09 Kč

KÚ Vidov tabulka č.4

KÚ	BPEJ původní	Cena/m2	Výměra/ m2	SZ	Celkem Kč	BPEJ aktualizovaná	Cena/m2	Výměra/ m2	SZ	Celkem Kč
Vidov	5.56.00	9,33	6885	1	64 237,05 Kč	5.56.00	9,33	6751	1	62 986,83 Kč
	5.58.00	6,86	6101	1	41 852,86 Kč	5.58.00	6,86	6154	1	42 216,44 Kč
						5.64.01	5,12	81	1	414,72 Kč
			12986		106 089,91 Kč			12986		105 617,99 Kč
Vidov	5.72.01	1,41	4679	2	6 597,39 Kč	5.72.01	1,41	4679	2	6 597,39 Kč
			4679		6 597,39 Kč			4679		6 597,39 Kč
Vidov	5.56.00	9,33	69775	3	651 000,75 Kč	5.56.00	9,33	52707	3	491 756,31 Kč
	5.58.00	6,86	34389	3	235 908,54 Kč	5.58.00	6,86	852	3	5 844,72 Kč
						5.67.01	1,21	50605	3	61 232,05 Kč
			104164		886 909,29 Kč			104164		558 833,08 Kč
			121829		999 596,59 Kč			121829		671 048,46 Kč

KÚ Plav tabulka č.5

KÚ	BPEJ původní	Cena/m2	Výměra/m2	SZ	Celkem Kč	BPEJ aktualizovaná	Cena/m2	Výměra/m2	SZ	Celkem Kč
Plav	5.58.00	6,86	980	1	6 722,80 Kč	5.58.00	6,86	980	1	6 722,80 Kč
	5.53.01	5,48	3650	1	20 002,00 Kč	5.53.01	5,48	2292	1	12 560,16 Kč
	5.53.11	4,95	14816	1	73 339,20 Kč	5.53.11	4,95	16174	1	80 061,30 Kč
			19446		100 064,00 Kč			19446		99 344,26 Kč
Plav	5.58.00	6,86	978	2	6 709,08 Kč	5.58.00	6,86	919	2	6 304,34 Kč
	5.56.00	9,33	3111	2	29 025,63 Kč	5.56.00	9,33	3170	2	29 576,10 Kč
			4089		35 734,71 Kč			4089		35 880,44 Kč
Plav	5.56.00	9,33	8081	3	75 395,73 Kč	5.56.00	9,33	8081	3	75 395,73 Kč
			8081		75 395,73 Kč			8081		75 395,73 Kč
Plav	5.56.00	9,33	63594	4	593 332,02 Kč	5.67.01	1,21	63594	4	76 948,74 Kč
			63594		593 332,02 Kč			63594		76 948,74 Kč
			95210		804 526,46 Kč			95210		287 569,17 Kč

Cenové vyhodnocení vybraných území

Souhrnná tabulka č.6

KÚ	Cena BPEJ původní	Cena BPEJ aktualizovaná
Roudné	1 542 249,01 Kč	1 282 592,09 Kč
Vídov	999 596,59 Kč	671 048,46 Kč
Plav	804 526,46 Kč	287 569,17 Kč
	3 346 372,06 Kč	2 241 209,72 Kč

6. Výsledky a diskuze

Cílem této práce bylo vyhodnocení půd vybraných na společná zařízení ve vztahu k provedené aktualizaci bonitovaných půdně ekologických jednotek (BPEJ). Z vybraných lokalit podle tabulek č.3 až č.5 je zřejmé, že původní vymezení BPEJ nepostihlo detailně kontrastní půdy nebo k těmto změnám došlo až v době od posledního mapování půd. K nápravě došlo až v procesu aktualizace BPEJ, která byla u všech výše uvedených katastrálních území zpracována těsně před komplexní pozemkovou úpravou (KPÚ).

V rámci KPÚ bylo do území navrženo několik společných zařízení. Některé návrhy vycházely z přirozených stanovišť, jako jsou např. biocentra a biokoridory v okolí řeky Malše. Některá byla převzata z územních a plánů ÚSES. A někde bylo navrženo společné zařízení zcela nově. K umístění společných zařízení je velmi

zjednodušeně řečeno vhodné využívat pozemky ve vlastnictví státu či obce. V případě jiných vlastnických vztahů je realizace a financování společných zařízení velmi problematická.

V tabulce č.3, č.4, č.5 je názorné srovnání výpočtu základních výpočtů cen půdy podle BPEJ pro vybraná společná zařízení v jednotlivých katastrálních územích před a po aktualizaci BPEJ.

V tabulce č.6 je uveden souhrn za celé zájmové území. Z vyhodnocení je zřejmý značný rozdíl v souhrnu základních cen půdy podle BPEJ před a po aktualizaci pro navržená katastrální území.

7. Závěr

Představíme-li si, že se v celé České republice každý rok realizují komplexní pozemkové úpravy na ploše představující cca 100 tis. ha a za stejné časové období je provedena aktualizace BPEJ na ploše cca 35 – 37 tis. ha, je patrné, že téměř 2/3 vstupních dat do komplexní pozemkové úpravy vycházejících z bonitovaných půdně ekologických jednotek je v mnoha případech mírně řečeno zpochybnitelných.

V procesu KPÚ se běžně využívá náhrada za zvýhodnění, která vychází ze základní ceny půdy podle BPEJ a kterou vlastník vyrovnává ze svých prostředků s novým výhodnějším přidělem. V podobných případech a hlavně ve výpočtu směrných nároků v rámci KPÚ není možné adekvátně vypočítat a následně přidělovat nově navržené pozemky s využitím dat vycházejících z původního vymezení BPEJ.

Prostorové vymezení BPEJ vykazuje i v našich výsledcích (tabulky č.3 - č.5) značné odchylky od skutečného stavu. Tyto odchylky je možné odstranit pouze procesem aktualizace BPEJ před použitím těchto dat jako vstupních do KPÚ.

Vybrané území nevykazuje v porovnání s jiným již aktualizovaným územím nadprůměrné vymezení kontrastních půd, právě naopak. Z pedologického hlediska je území nivy řeky Malše překvapivě homogenní a neprobíhají zde nadměrné degradační procesy. Je možné tedy předpokládat, že na územích pedologicky

rozmanitějších, tam kde dochází k zásadním změnám hydromorfismu, výrazným degradačním procesům a nepřesnému určení ostatních charakteristik v původním mapování BPEJ, by byl výsledek našeho šetření mnohem nepříznivější.

7. Seznam použité literatury:

- Demo, M.; Jureková, Z.; Húska, D.; et al. *Projektovanie udržateľných poľnohospodárskych systémov v krajinnom priestore*, prvéh ed.; Slovenská poľnohospodárska universita v Nitre: Nitra, 2011;
- Doležal, P.; et al. *Metodický návod k provádění pozemkových úprav*; Ministerstvo zemědělství - Ústřední pozemkový úřad: Praha, 2010.
- Dumbrovský, M.; Mezera, J.; et al. *Metodický návod pro pozemkové úpravy a související informace*; Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy Praha: Brno, 2000.
- JANDÁK, Jiří, Eduard POKORNÝ a Alois PRAX. *Půdoznalství*. Vyd. 3., přeprac. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2010, 143 s., [2] s. obr. příl. ISBN 978-80-7375-445-7
- Janeček, M.; et al. *Pozemkové úpravy (bonitace půd a pedologie)*; Vydavatelství a nakladatelství MV ČR: Praha, 1994.
- Ledvina, R.; Horáček, J.; Šindelářová, M. *Geologie a půdoznalství*; Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích: České Budějovice, 2000.
- MAŠÁT, Karel, Jan NĚMEČEK a Zdeněk TOMIŠKA. *Metodika vymezení a mapování bonitovaných půdně ekologických jednotek*. 3. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, 2002, 113 s. ISBN 80-238-9095-6.
- Metodický postup pro aktualizaci bonitovaných půdně ekologických jednotek dle vyhlášky č.327/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů*; Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy Praha: Praha, 2011.
- Mezera, J.; Střítecký, L.; Papoušek, A. *Pozemkové úpravy*; Agroprojekt PSO, spol. s.r.o.: Brno, 1993.
- NĚMEC, Jiří, Jan NĚMEČEK a Zdeněk TOMIŠKA. *Bonitace a oceňování zemědělské půdy České republiky*. Vyd. 1. Praha: Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky, 2001, 257 s. ISBN 80-858-9890-X.
- NĚMEC, Jiří, Jan NĚMEČEK a Zdeněk TOMIŠKA. *Cena zemědělské půdy v České republice v letech 1993-2004*. Vyd. 1. Praha: Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky, 2006,

NĚMEC, Jiří, Jan NĚMEČEK a Zdeněk TOMIŠKA. *Pozemkové právo a trh půdy v České republice*. Vyd. 1. Praha: Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky, 2004, 391 s. ISBN 80-866-7112-7.

PODHRÁZSKÁ, Jana, Jan NĚMEČEK a Zdeněk TOMIŠKA. *Projektování pozemkových úprav*. Vyd. 1. V Brně: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2006, 215 s. ISBN 80-737-5011-2.

PRAX, Alois, Eduard POKORNÝ a Alois PRAX. *Klasifikace a ochrana půd*. Vyd. 2., přeprac. V Brně: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2004, 175 s. ISBN 80-715-7746-4.69 s. ISBN 80-866-7125-9.

Váchal, J.; Mazín, V.; Dumbrovský, M.; et al. *Základy pozemkových úprav*; Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích: České Budějovice, 2005.

VAŠKŮ, Zdeněk, Jan NĚMEČEK a Zdeněk TOMIŠKA. *Základní druhy průzkumů pro krajinné inženýrství, využití a ochranu krajiny*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, 2008, 396 s. ISBN 978-80-213-1749-9

VOPRAVIL, Jan, Eduard POKORNÝ a Alois PRAX. *Půda a její hodnocení v ČR*. 1. vyd. Praha: Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, 2009-2011, 2 sv. ISBN 978-80-87361-08-52.

Internetové zdroje:

[http://eagri.cz/public/web/mze/pozemkove-urady/pozemkove-upravy/co-jsou-
pozemkove-upravy/](http://eagri.cz/public/web/mze/pozemkove-urady/pozemkove-upravy/co-jsou-
pozemkove-upravy/) (accessed Oct 29, 2012).

8. Seznam použitých zkratk

BPEJ – bonitovaná půdně ekologická jednotka

PÚ – pozemková úprava

JPÚ – jednoduchá pozemková úprav

KPÚ – komplexní pozemková úprava

ÚSES – územní systém ekologické stability

KES – kostra ekologické stability

ÚPD – územně plánovací dokumentace

VKP – významný krajinný prvek

TTP – trvalý travní porost

ŽP – životní prostředí

OkÚ – okresní úřad

OPÚ – okresní pozemkový úřad

SPI – soubor popisných informací

9. Seznam obrázků a tabulek

Obrázky:

Obrázek č.1 - Grafické zobrazení základních cen zemědělské půdy podle BPEJ

Obrázek č.2 - Grafické zobrazení klimatických podmínek vybraných území

Obrázek č.3 - Grafické zobrazení geomorfologických a geologických poměrů vybraných lokalit

Obrázek č.4 - Grafické zobrazení pedologických půdních typů vybraných lokalit

Obrázek č.5 – KÚ Roudné – navržená dálnice D3

Obrázek č.6 – KÚ Roudné – navržené biocentrum

Obrázek č.7 - KÚ Roudné – navržené biocentrum

Obrázek č.8 – KÚ Vidov – navržená dálnice D3

Obrázek č.9 – KÚ Vidov – navržené biocentrum

Obrázek č.10 – KÚ Vidov – navržené biocentrum

Obrázek č.11 – KÚ Plav – navržená dálnice D3

Obrázek č.12 – KÚ Plav – navržené biocentrum

Obrázek č.13 - KÚ Plav – navržené biocentrum

Obrázek č.14 - KÚ Plav – navržené biocentrum

Tabulky:

Tabulka č.1 – schématická tabulka BPEJ

Tabulka č.2 - Použité linie ve výkresech KÚ Roudné, Vidov, Plav

Tabulka č.3 – cenové vyhodnocení BPEJ vybraných lokalit KÚ Roudné

Tabulka č.4 - cenové vyhodnocení BPEJ vybraných lokalit KÚ Vidov

Tabulka č.5 - cenové vyhodnocení BPEJ vybraných lokalit KÚ Plav

Tabulka č.6 - cenové vyhodnocení BPEJ vybraných lokalit – souhrnná tabulka